

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้นำมาวิเคราะห์ตามลำดับขั้นและวิธีการดังกล่าวไว้ในบทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอในรูปความเรียงและในรูปตาราง ซึ่งได้จัดอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากลงมาน้อยตามลำดับ และแปลความหมายประกอบในแต่ละตาราง โดยแยกวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

จากการสำรวจพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารชาย จำนวนร้อยละ 70.7 และเป็นผู้บริหารหญิง จำนวนร้อยละ 29.3 อายุของผู้บริหารส่วนใหญ่สูงกว่า 50 ปี มีจำนวนร้อยละ 48.8 รองลงมาช่วงอายุ 46-50 ปี มีจำนวนร้อยละ 31.7 ส่วนช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 35-40 ปี มีร้อยละ 4.9 วุฒិทางการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี จำนวนร้อยละ 56.1 รองลงมาวุฒิปริญญาโท จำนวนร้อยละ 41.5 และน้อยที่สุดคือ วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนร้อยละ 2.4

ตำแหน่งทางวิชาการของผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นผู้ชำนาญการ มีจำนวนร้อยละ 90.2 ส่วนที่เหลือเป็นอาจารย์ใหญ่ มีจำนวนร้อยละ 9.8 ผู้บริหารส่วนใหญ่ทำหน้าที่บริหารโรงเรียนมาแล้วเป็นระยะเวลา 16-20 ปี มีจำนวนร้อยละ 24.4 รองลงมาระยะ 6-10 ปี จำนวนร้อยละ 19.5 ระยะ 11-15 ปี จำนวนร้อยละ 14.6 ส่วนที่น้อยที่สุดคือ ระยะ 21-25 ปี จำนวนร้อยละ 9.8

ในด้านการสอนผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จะไม่ทำการสอนเลย คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนใหญ่ผู้บริหารมีความรู้ในการใช้สื่อการสอน จำนวนร้อยละ 97.6 และผู้บริหารไม่มีความรู้ในการใช้สื่อการสอน มีจำนวนร้อยละ 2.4 ประสบการณ์ของผู้บริหาร

เกี่ยวกับการศึกษาหรืออบรมวิชาไฮสคูลศึกษานั้น ปรากฏว่า ผู้บริหารที่เคยได้รับการศึกษาหรืออบรมวิชาไฮสคูลศึกษา มีจำนวนร้อยละ 78.0 ส่วนผู้บริหารที่ไม่เคยได้รับการศึกษาหรืออบรมวิชาไฮสคูลศึกษา มีจำนวนร้อยละ 22.0 เท่านั้น

1.2 ครูอาจารย์

จากการสำรวจพบว่า ครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวนร้อยละ 74.3 และเป็นเพศชาย มีจำนวนน้อยกว่า คือ ร้อยละ 25.7 อายุระหว่าง 31-35 ปี มีมากที่สุด จำนวนร้อยละ 42.4 รองลงมาอายุระหว่าง 25-30 ปี มีจำนวนร้อยละ 19.6 อายุสูงกว่า 40 ปี มีจำนวนร้อยละ 18.6 และอายุระหว่าง 36-40 ปี จำนวนร้อยละ 18.1 น้อยที่สุดอายุต่ำกว่า 25 ปี มีเพียงจำนวนร้อยละ 1.3 ครูอาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี จำนวนร้อยละ 85.4 รองลงมาวุฒิปริญญาโท จำนวนร้อยละ 11.8 และวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนร้อยละ 2.5 ส่วนวุฒิปริญญาเอกมีจำนวนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 1.3

ตำแหน่งทางวิชาการของครูอาจารย์ส่วนใหญ่ คือ ตำแหน่งอาจารย์ 2 มีจำนวนร้อยละ 51.3 รองลงมาตำแหน่งอาจารย์ 1 มีจำนวนร้อยละ 46.8 และน้อยที่สุดตำแหน่งอาจารย์ 3 มีจำนวนร้อยละ 1.9 ระยะเวลาทำการสอนครูอาจารย์ส่วนใหญ่สอนมาแล้ว 6-10 ปี มีจำนวนร้อยละ 40.5 รองลงมาสอนมาแล้ว 11-15 ปี มีจำนวนร้อยละ 30.2 สอนมาแล้วมากกว่า 20 ปี มีจำนวนร้อยละ 13.3 และสอนมาแล้ว 1-5 ปี มีจำนวนร้อยละ 9.1 ส่วนที่สอนมาแล้วน้อยที่สุด 16-20 ปี มีจำนวนร้อยละ 7.0

จำนวนเวลาทำการสอนต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่มีเวลาสอนในช่วง 16-20 คาบ จำนวนร้อยละ 50.4 รองลงมาในช่วง 11-15 คาบ มีจำนวนร้อยละ 36.3 ในช่วง 2-10 คาบ มีจำนวนร้อยละ 9.5 และน้อยที่สุด จำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 1.9 ที่มีเวลาสอนน้อยกว่า 5 คาบ และมากกว่า 20 คาบ ครูอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูอาจารย์ในหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ จำนวนร้อยละ 19.0 รองลงมาในหมวดสังคมศึกษา จำนวนร้อยละ 17.1 ในหมวดคณิตศาสตร์ จำนวนร้อยละ 14.8 ในหมวดภาษาไทยจำนวนร้อยละ 13.5

ในหมวดวิทยาศาสตร์ จำนวนร้อยละ 12.7 ในหมวดการงานและอาชีพ จำนวนร้อยละ 10.3 ในหมวดพลานามัย จำนวนร้อยละ 5.1 และในหมวดศิลปศึกษา จำนวนร้อยละ 4.4 ส่วนในหมวดกิจกรรมมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 3.2

ครูอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ทำการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนร้อยละ 37.3 รองลงมาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนร้อยละ 33.1 และสอนทั้ง 2 ระดับ มีจำนวนร้อยละ 29.5 ส่วนนอกจากทำการสอนแล้ว ครูอาจารย์ที่ต้องปฏิบัติงานอื่น ๆ ของโรงเรียนด้วย มีจำนวนร้อยละ 88.0 ที่ไม่ปฏิบัติมีจำนวนร้อยละ 12.0 ในด้านความรู้และประสบการณ์ทางไอศหัตศศึกษาหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา ครูอาจารย์ส่วนใหญ่ เคยศึกษาในสถาบันการศึกษามัธยม จำนวนร้อยละ 62.0 รองลงมาเคยใช้สื่อการสอนประกอบการสอนด้วยตนเอง จำนวนร้อยละ 11.4 เคยเห็นการใช้สื่อการสอนประกอบการสอน จำนวนร้อยละ 9.9 เคยศึกษาค้นคว้าจากตำราและเอกสารต่าง ๆ จำนวนร้อยละ 5.3 ที่เคยได้รับการอบรมทางด้านไอศหัตศศึกษา และไม่มีความรู้เกี่ยวกับไอศหัตศศึกษามาก่อนเลย มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 4.4 และ 4.2 ตามลำดับ น้อยที่สุดร้อยละ 2.7 ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาไอศหัตศศึกษา หรือเทคโนโลยีทางการศึกษามาโดยตรง

1.3 เจ้าหน้าที่ไอศหัตศศึกษา

จากการสำรวจพบว่า เจ้าหน้าที่ไอศหัตศศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 85.4 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 14.6 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี มากที่สุด ร้อยละ 41.5 รองลงมาอายุ 25-30 ปี ร้อยละ 34.1 และอายุ 36-40 ปี ร้อยละ 19.5 น้อยที่สุดอายุสูงกว่า 40 ปี มีร้อยละ 4.9 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 92.7 นอกนั้นมีวุฒิปริญญาโท ร้อยละ 7.3 ตำแหน่งทางวิชาการของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ตำแหน่งอาจารย์ 1 ร้อยละ 70.7 ส่วนที่เหลือตำแหน่งอาจารย์ 2 มีเพียง ร้อยละ 7.3 ส่วนใหญ่ทำการสอนมาแล้ว 6-10 ปี มีร้อยละ 48.8 รองลงมาสอนมาแล้ว 1-5 ปี ร้อยละ 19.5 สอนมาแล้ว 11-15 ปี ร้อยละ 17.1 สอนมาแล้ว 16-20 ปี ร้อยละ 9.8 และน้อยที่สุดสอนมาแล้วมากกว่า 20 ปี ร้อยละ 4.9

จำนวนเวลาที่เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาต้องสอนด้วยต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่ต้องสอนด้วย ในช่วง 16-20 คาบ มีร้อยละ 24 รองลงมาไม่มีชั่วโมงสอน ร้อยละ 22.0 สอนในช่วง 11-15 คาบ ร้อยละ 19.5 สอนในช่วง 5-10 คาบ และสอนน้อยกว่า 5 คาบ มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 17.1 เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาที่ต้องสอนด้วย ส่วนใหญ่ในหมวดการใช้งานและอาชีพ ร้อยละ 29.3 รองลงมาในหมวดวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 19.5 ในหมวดกิจกรรม ร้อยละ 9.8 ในหมวดศิลปศึกษา ร้อยละ 7.3 ในหมวดภาษาต่างประเทศ และในหมวดสังคมศึกษามีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 4.9 น้อยที่สุดในหมวดภาษาไทย มีร้อยละ 2.4

ด้านความรู้และประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ส่วนใหญ่ จะสำเร็จการศึกษาสาขาโสตทัศนศึกษา หรือเทคโนโลยีทางการศึกษามาโดยตรง ร้อยละ 53.7 รองลงมาเคยได้รับการอบรมทางด้านโสตทัศนศึกษา ร้อยละ 11.2 และน้อยที่สุด เคยศึกษาค้นคว้าจากตำราและเอกสารต่าง ๆ ร้อยละ 7.3

2. สภาพและปัญหา

2.1 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีหน่วยงานโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 90.2 ที่ไม่มี ร้อยละ 9.8 ที่มีส่วนใหญ่อยู่ใน ความรับผิดชอบของผู้ช่วยฝ่ายบริการ ร้อยละ 48.8 รองลงมาอยู่ในความรับผิดชอบของ ผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 39.0 และอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 2.4 โรงเรียนที่ไม่มีหน่วยงานจะเก็บสื่อการสอนไว้ที่หมวดวิชาต่าง ๆ ร้อยละ 4.9 และจำนวนเท่ากัน เก็บไว้ที่ห้องพัสดุโรงเรียน และกระจัดกระจายทั่วไป ร้อยละ 2.4 การ จัดหาสื่อการสอนส่วนใหญ่สั่งซื้อจากหน่วยงานภายนอก ร้อยละ 53.7 รองลงมาผลิตขึ้นเอง ร้อยละ 34.1 และน้อยที่สุดขอยืมจากโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น ๆ ร้อยละ 12.2 หน่วย โสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่บริการสื่อการสอนหรือโสตทัศนอุปกรณ์ให้แก่ครูอาจารย์และนักเรียน ร้อยละ 53.7 รองลงมาให้บริการเฉพาะครูอาจารย์ ร้อยละ 39.0 และให้บริการหน่วยงาน ภายนอก ร้อยละ 7.3

งบประมาณเพื่อการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)
 ส่วนใหญ่ได้มาจากเงินบำรุงการศึกษา ร้อยละ 97.6 รองลงมาจากสมาคมหรือมูลนิธิต่าง ๆ
 ของโรงเรียน ร้อยละ 53.7 จากกรมสามัญศึกษาจัดสรรให้ ร้อยละ 12.2 น้อยที่สุดจาก
 หน่วยงานเอกชน ร้อยละ 7.3 บุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านโสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่มิ่ระหว่าง 1-2 คน
 ร้อยละ 58.5 รองลงมาระหว่าง 3-4 คน ร้อยละ 29.3 ระหว่าง 5-6 คน ร้อยละ 12.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 สภาพการใช้และการจัดหาสื่อการสอน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการใช้และการจัดหาสื่อการสอนประกอบการเรียนการสอนของครูอาจารย์

การใช้และการจัดหาสื่อการสอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ใช้สื่อการสอนเท่าที่โรงเรียนมีอยู่	2.52	0.55	ทุกครั้ง
ใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ	2.32	0.53	นาน ๆ ครั้ง
ใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรม	2.31	0.56	นาน ๆ ครั้ง
ซื้อด้วยเงินของโรงเรียน	2.27	0.60	นาน ๆ ครั้ง
ใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือ	2.11	0.62	นาน ๆ ครั้ง
ผลิตขึ้นด้วยตัวท่านเอง	2.07	0.48	นาน ๆ ครั้ง
นักเรียนช่วยกันผลิตให้	1.99	0.53	นาน ๆ ครั้ง
ขอยืมจากหน่วยโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน	1.93	0.58	นาน ๆ ครั้ง
ซื้อด้วยเงินส่วนตัว	1.88	0.51	นาน ๆ ครั้ง
ช่วยกันผลิตร่วมกับนักเรียน	1.88	0.56	นาน ๆ ครั้ง
เพื่อนครูร่วมกับตัวท่านเป็นผู้ผลิต	1.75	0.54	นาน ๆ ครั้ง
ขอยืมจากเพื่อนครูในโรงเรียน	1.74	0.50	นาน ๆ ครั้ง
ขอยืมจากหน่วยงานของทางราชการต่าง ๆ	1.68	0.55	นาน ๆ ครั้ง
ขอยืมจากสถาบันการศึกษาอื่น	1.66	0.52	นาน ๆ ครั้ง
ครูอาจารย์ในโรงเรียนช่วยกันผลิตให้	1.62	0.55	นาน ๆ ครั้ง
เจ้าหน้าที่ร่วมกับตัวท่านเป็นผู้ผลิต	1.53	0.58	นาน ๆ ครั้ง
ขอยืมจากหน่วยงานของเอกชน	1.49	0.53	ไม่เคยเลย
เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาผลิตให้	1.49	0.60	ไม่เคยเลย
ขอยืมจากจากผู้ปกครองนักเรียน	1.39	0.53	ไม่เคยเลย
ขอยืมจากจากหน่วยงานของเอกชน	1.35	0.50	ไม่เคยเลย

จากตารางที่ 1 แสดงว่า สภาพการใช้และการจัดหาสื่อการสอนประกอบการสอน
ของครูอาจารย์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง นอกจากการใช้สื่อการสอนเท่าที่โรงเรียน
มีอยู่เท่านั้น ที่อยู่ในระดับใช้ทุกครั้ง ส่วนที่ไม่เคยเลย ได้แก่ ขอยืมจากหน่วยงานของเอกชน
เจ้าหน้าที่สอดทัศนศึกษาผลิตให้ ขอบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียน และขอบริจาคจากหน่วยงาน
ของเอกชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 สภาพและความต้องการวัสดุอุปกรณ์

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนสภาพและความต้องการวัสดุอุปกรณ์อย่างแท้จริง

ประเภทวัสดุอุปกรณ์	จำนวน ที่มีอยู่	สภาพ		จำนวนที่ ต้องการ อย่างแท้จริง
		ดี	ชำรุด	
ประเภท เครื่องมือ				
เครื่องฉายภาพยนตร์ 8 มม.	7	7	-	9
เครื่องฉายภาพยนตร์ 16 มม.	44	37	7	31
เครื่องฉายสไลด์	142	120	22	134
เครื่องฉายฟิล์มสตริป	40	37	3	30
เครื่องฉายฟิล์มรูป	3	3	-	10
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	73	69	4	86
เครื่องฉายภาพทึบแสง	13	12	1	27
เครื่องฉายภาพจุลทัศน์	-	-	-	7
เครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์	68	67	1	96
กล่องบันทึกเทปโทรทัศน์	90	27	3	46
กล่องถ่ายภาพนิ่ง	56	46	10	71
จอฉายภาพ	72	64	8	87
เครื่องรับวิทยุ	216	178	38	139
เครื่องบันทึกเสียง	129	112	17	137
เครื่องขยายเสียง	146	125	21	182
เครื่องเล่นแผ่นเสียง	24	19	5	24
เครื่องรับโทรทัศน์	140	137	3	185
ไมโครโฟน	427	382	45	449
กล้องถ่ายภาพยนตร์ 8 มม.	2	2	-	2
กล้องถ่ายภาพยนตร์ 16 มม.	-	-	-	5
เครื่องส่งโทรทัศน์วงจรปิด	9	9	-	27

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเภทวัสดุอุปกรณ์	จำนวน ที่มีอยู่	สภาพ		จำนวนที่ ต้องการ อย่างแท้จริง
		ดี	ชำรุด	
<u>ประเภทอุปกรณ์และห้องเรียนแบบต่าง ๆ</u>				
เครื่องถ่ายเอกสาร	48	46	2	46
เครื่องปรุกระดาษไข	19	16	3	24
เครื่องอัดสำเนา	86	80	6	107
เครื่องถ่ายภาพโปรเจกต์	5	5	-	20
เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	52	52	-	76
เครื่องวัดขยายภาพ	14	13	1	36
เครื่องตัดมันภาพถ่าย	5	3	2	27
เครื่องก๊อปปีภาพและสไลด์	4	3	1	20
เครื่องหมึกภาพ	-	-	-	18
คู่มือฟิล์ม	1	1	-	19
ห้องปฏิบัติการทางภาษา	13	13	-	33
ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์	106	106	-	83
ห้องบันทึกเสียง	6	6	-	26
ห้องฉายภาพยนตร์	30	30	-	38
ห้องผลิตวัสดุกราฟิก	12	12	-	21
ห้องมิต	14	12	2	29
ห้องส่งวิทยุ	2	2	-	15
ห้องบันทึกภาพ โทรทัศน์	5	5	-	21

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า จำนวนโสตทัศนูปกรณ์ที่โรงเรียนมีอยู่ และอยู่ในสภาพดี ประเภท เครื่องมือไมโครโฟน มีจำนวนมากที่สุด และต้องการมีจำนวนมากที่สุด ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดและต้องการจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ กล้องถ่ายภาพยนตร์ 8 มม. ประเภท ฟิล์มและห้องเรียนแบบต่าง ๆ ปรากฏว่า ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์มีจำนวนมากที่สุด และที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ ตู้อบฟิล์ม ส่วนที่ต้องการมีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ เครื่องอัดสำเนา และที่ที่ต้องการมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ห้องส่งวิทยุ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4 สภาพการให้บริการด้านโสตทัศนศึกษา

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการให้บริการด้านโสตทัศนศึกษาของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา

การให้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
บริการใช้เครื่องฉาย	2.85	0.42	บริการมาก
บริการใช้เครื่องเสียง	2.85	0.48	บริการมาก
การให้ยืมอุปกรณ์สื่อการสอน	2.83	0.38	บริการมาก
การถ่ายทำภาพนิ่ง	2.63	0.66	บริการมาก
การซ่อมเครื่องมือโสตทัศนศึกษา	2.44	0.59	บริการน้อย
การบันทึกเสียง	2.24	0.66	บริการน้อย
ก๊อปปีเทป	2.22	0.79	บริการน้อย
การบันทึกเทปโทรทัศน์	2.20	0.81	บริการน้อย
การถ่ายทำสไลด์	2.10	0.54	บริการน้อย
เขียนแผ่นโปร่งใส	2.10	0.70	บริการน้อย
เขียนโปสเตอร์	2.07	0.76	บริการน้อย
การบันทึกเสียงประกอบสไลด์	2.02	0.57	บริการน้อย
เขียนแผนภูมิ	1.88	0.71	บริการน้อย
บริการจัดนิทรรศการ	1.81	0.72	บริการน้อย
เขียนภาพประกอบการสอน	1.78	0.76	บริการน้อย
เขียนลงไข	1.71	0.68	บริการน้อย
การอัดขยายภาพ	1.71	0.87	บริการน้อย
ถ่ายทำภาพโปร่งใส	1.68	0.69	บริการน้อย
การทำรายการวิทยุ	1.59	0.71	บริการน้อย
ก๊อปปีสไลด์	1.49	0.55	ไม่มีบริการ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การให้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
การทำรายการ โทรทัศน์	1.49	0.68	ไม่มีบริการ
การทำฟิล์มสตริป	1.44	0.59	ไม่มีบริการ
การถ่ายทำภาพยนตร์	1.20	0.46	ไม่มีบริการ

จากตารางที่ 3 แสดงว่าสภาพการให้บริการด้านโสตทัศนศึกษาของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาที่อยู่ในระดับ บริการมาก ได้แก่ บริการใช้เครื่องฉาย รองลงมาบริการใช้เครื่องเสียง การให้ยืมอุปกรณ์การสอน และการถ่ายทำภาพนิ่ง ส่วนที่อยู่ในระดับ ไม่มีบริการ ได้แก่ ก๊อปปี้สไลด์ รองลงมาการทำรายการโทรทัศน์ การทำฟิล์มสตริป และการถ่ายทำภาพยนตร์ นอกจากนี้อยู่ในระดับบริการน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.5 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา

ปัญหาและอุปสรรค	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ขาดห้องที่เหมาะสมสำหรับใช้สื่อการสอน	2.37	0.83	มีปัญหาม้างเล็กน้อย
ครูอาจารย์ในโรงเรียนขาดความสนใจที่จะผลิตสื่อการสอนขึ้นมาใช้ประกอบการเรียนการสอน	2.34	0.62	มีปัญหาม้างเล็กน้อย
เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ	2.29	0.72	มีปัญหาม้างเล็กน้อย
ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่เฉพาะสำหรับการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา	2.24	0.80	มีปัญหาม้างเล็กน้อย
ขาดงบประมาณในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา	2.22	0.82	มีปัญหาม้างเล็กน้อย
ไม่ทราบความต้องการของครูอาจารย์ผู้สอน	2.12	0.60	มีปัญหาม้างเล็กน้อย
ครูอาจารย์ในโรงเรียนเป็นส่วนมากไม่ใช่สื่อการสอนประกอบการสอน	2.10	0.58	มีปัญหาม้างเล็กน้อย
ผู้มาขอรับบริการขาดความรับผิดชอบไม่ปฏิบัติตามระเบียบวิธีการยืม-คืนสื่อการสอน	2.07	0.76	มีปัญหาม้างเล็กน้อย
สื่อการสอนกระจัดกระจายอยู่ตามหมวดวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนจึงไม่มีที่จะให้บริการ	2.02	0.76	มีปัญหาม้างเล็กน้อย
ไม่มีการวางแผนงานการบริหารงานด้านโสตทัศนศึกษาไว้อย่างแน่นอน	1.81	0.75	มีปัญหาม้างเล็กน้อย
ขาดความสะดวกในการขอยืมสื่อการสอนจากหน่วยงานอื่น ๆ ภายนอกโรงเรียน	1.78	0.76	มีปัญหาม้างเล็กน้อย
ไม่มีการวางโครงการและวัตถุประสงค์สำหรับงานโสตทัศนศึกษาไว้	1.66	0.66	มีปัญหาม้างเล็กน้อย
ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนงานด้านโสตทัศนศึกษา	1.56	0.74	มีปัญหาม้างเล็กน้อย

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า โดยเฉลี่ย เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา มีปัญหาบ้างเล็กน้อย เท่านั้น ได้แก่ ขาดห้องที่เหมาะสมสำหรับใช้ สื่อการสอน รองลงมาคือ ครูอาจารย์ในโรงเรียนขาดความสนใจที่จะผลิตสื่อการสอนขึ้นมาใช้ ประกอบการเรียนการสอน เจ้าหน้าที่บริการมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ ปัญหา เกี่ยวกับสถานที่เฉพาะสำหรับการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา และขาดงบประมาณในการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.6 ปัญหาในการให้บริการและการผลิตสื่อการสอน

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการให้บริการและการผลิตสื่อการสอนของครูอาจารย์

ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
วัสดุอุปกรณ์มีจำกัด ไม่เพียงพอกับความต้องการ	2.30	0.73	มีปัญหาน้อย
ไม่มีสื่อการสอนและอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน	2.13	0.73	มีปัญหาน้อย
ไม่มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการเพียงพอ	2.12	0.78	มีปัญหาน้อย
ขาดงบประมาณในการจัดซื้อหรือผลิตสื่อการสอนตามความต้องการด้วยตนเอง	2.10	0.75	มีปัญหาน้อย
ห้องเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ อุปกรณ์ เช่น ระบบไฟฟ้า การถ่ายเทอากาศ แสงสว่าง	2.03	0.78	มีปัญหาน้อย
มีความยุ่งยากที่จะต้องเตรียมอุปกรณ์และสถานที่	2.01	0.72	มีปัญหาน้อย
ไม่มีแหล่งบริการวัสดุ ในการผลิต	2.01	0.73	มีปัญหาน้อย
ไม่มีความรู้ความสามารถในการผลิต	1.97	0.72	มีปัญหาน้อย
สื่อการสอนที่มีอยู่ส่วนมากซ้ำยุคและใช้การไม่ได้	1.94	0.67	มีปัญหาน้อย
เกรงว่าเมื่อใช้แล้วจะได้เนื่อหาน้อย ทำให้สอนไม่ทันตามหลักสูตร	1.85	0.74	มีปัญหาน้อย
ไม่มีโอกาสเสนอความคิดเห็นในการให้บริการ	1.83	0.74	มีปัญหาน้อย
ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอกโรงเรียน	1.82	0.75	มีปัญหาน้อย
ทราบว่ามีการบริการสื่อการสอนแต่ไม่ได้รับความสะดวก	1.80	0.70	มีปัญหาน้อย
ไม่มีเวลาเตรียมอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับบทเรียน	1.80	0.69	มีปัญหาน้อย
แหล่งสื่อการสอนในโรงเรียนกระจัดกระจายไม่ได้รวมอยู่ในที่เดียวกัน	1.89	0.73	มีปัญหาน้อย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ไม่รู้จักวิธีการนำสื่อการสอนหรือ วัสดุอุปกรณ์สมัยใหม่			
ไปใช้ประกอบการเรียนการสอน	1.73	0.67	มีปัญหาน้อย
ไม่ทราบว่า มีสื่อการสอนชนิดใดบ้าง ให้บริการ	1.73	0.66	มีปัญหาน้อย
ไม่กล้าใช้ อุปกรณ์ เพราะเกรงว่าต้องรับผิดชอบ			
เมื่อ เกิดชำรุด เสียหาย	1.58	0.68	มีปัญหาน้อย
มีสื่อการสอนแต่ใช้ไม่เป็น	1.58	0.61	มีปัญหาน้อย
ไม่ทราบแหล่งสื่อการสอนในโรงเรียน	1.47	0.61	ไม่มีปัญหา
ผู้บริหารไม่สนับสนุนให้ใช้สื่อการสอน	1.44	0.58	ไม่มีปัญหา
ไม่ทราบว่าทางโรงเรียนมีบริการสื่อการสอน	1.36	0.55	ไม่มีปัญหา

จากตารางที่ 5 แสดงว่า ปัญหาในการใช้บริการและการผลิตสื่อการสอนของครูอาจารย์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มีปัญหาน้อย คือ ปัญหาวัสดุอุปกรณ์มีจำกัด รองลงมาได้แก่ ปัญหาไม่มีสื่อการสอนและอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สุด ไม่มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการเพียงพอ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อหรือผลิตสื่อการสอนตามความต้องการด้วยตนเอง และห้องเรียน ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ เช่น ระบบไฟฟ้า การถ่ายเทอากาศ แสงสว่าง ส่วนในเรื่องไม่ทราบแหล่งสื่อการสอนในโรงเรียน รองลงมา ผู้บริหารไม่สนับสนุนให้ใช้สื่อการสอน และไม่ทราบว่าทางโรงเรียนมีบริการสื่อการสอนอยู่ในระดับ ไม่มีปัญหา

3. ความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับงาน ใศคทัศนศึกษา

3.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่องาน ใศคทัศนศึกษา

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่องาน ใศคทัศนศึกษาหรือสื่อการศึกษา

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
การใช้สื่อการสอนย่อมจะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3.00	0.00	เห็นด้วยมาก
ผู้บริหารควรมั่นใจหมายส่งเสริมให้ครูอาจารย์ผลิตและใช้ใศคทัศนวัสดุประกอบการสอน	3.00	0.00	เห็นด้วยมาก
โรงเรียนควรมั่นใจหมายจัดสรรงบประมาณสำหรับงานด้านใศคทัศนศึกษาโดยเฉพาะ	3.00	0.00	เห็นด้วยมาก
โรงเรียนควรมั่นใจหมายจัดหาสื่อการสอนเพิ่มให้มากขึ้น	3.00	0.00	เห็นด้วยมาก
ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับผลิต เตรียมการใช้ และเก็บรักษาสื่อการสอนอย่างเหมาะสม	3.00	0.00	เห็นด้วยมาก
ควรจัดให้มีผู้ที่ทำหน้าที่ทางใศคทัศนศึกษาโดยตรง	2.98	0.16	เห็นด้วยมาก
ท่านควร เป็นผู้ร่วมวางแผนงานด้านใศคทัศนศึกษาในโรงเรียนของท่าน	2.98	0.16	เห็นด้วยมาก
โรงเรียนควรมั่นใจหมายให้ครูใช้ใศคทัศนอุปกรณ์ และสื่อการสอนในทุกวิชา	2.95	0.31	เห็นด้วยมาก
ควรจัดให้มีหน่วยงานกลางทางใศคทัศนศึกษาเพื่อทำหน้าที่ในการผลิต จัดหา และให้บริการสื่อการสอนในโรงเรียน	2.88	0.33	เห็นด้วยมาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความคิด เห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ครูอาจารย์ที่ไม่ใช้สื่อการสอนประกอบการสอนก็สามารถสอนได้ผลดี	1.46	0.60	ไม่เห็นด้วย
งานด้านโสตทัศนศึกษา เป็นงานที่ต้องใช้เงินมาก	1.27	0.45	ไม่เห็นด้วย
จึงไม่อยากสนับสนุน	1.12	0.40	ไม่เห็นด้วย
ไม่จำเป็นต้องจัดให้มีหน่วยงานโสตทัศนศึกษาขึ้นในโรงเรียน			

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นสนับสนุนงานโสตทัศนศึกษา ซึ่งผู้บริหารเห็นด้วยมากในเกณฑ์สูง คือ เรื่องการใช้สื่อการสอนย่อมจะส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งยังคิดว่าควรมีนโยบายส่งเสริมให้ครูอาจารย์ผลิตและใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอน ตลอดจนโรงเรียนควรมีนโยบายจัดสรรงบประมาณสำหรับงานด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ และโรงเรียนควรมีนโยบายจัดหาสื่อการสอนให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังเห็นว่า ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับผลิต เตรียมการใช้ และเก็บรักษาสื่อการสอนอย่างเหมาะสม ส่วนที่ไม่เห็นด้วย ได้แก่ เรื่องครูอาจารย์ที่ไม่ใช้สื่อการสอนประกอบการสอนก็สามารถสอนได้ผลดี รองลงมาคือ เรื่องงานด้านโสตทัศนศึกษา เป็นงานที่ต้องใช้เงินมาก จึงไม่อยากสนับสนุน และไม่จำเป็นต้องจัดให้มีหน่วยงานโสตทัศนศึกษาขึ้นในโรงเรียนตามลำดับ

3.2 ความต้องการในการใช้สื่อการสอน

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุประกอบการสอนของครูอาจารย์

สื่อการสอนประเภทวัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
คำวรา แบบเรียน	2.83	0.42	ต้องการใช้มาก
เอกสาร	2.83	0.40	ต้องการใช้มาก
กระดานดำ	2.74	0.50	ต้องการใช้มาก
ของจริง	2.53	0.62	ต้องการใช้มาก
ของตัวอย่าง	2.51	0.63	ต้องการใช้มาก
แผนภูมิ	2.50	0.60	ต้องการใช้มาก
โปสเตอร์	2.46	0.63	ต้องการใช้น้อย
ภาพสไลด์	2.45	0.71	ต้องการใช้น้อย
แผนภาพ	2.41	0.66	ต้องการใช้น้อย
เทปเสียง	2.39	0.74	ต้องการใช้น้อย
ภาพถ่าย	2.33	0.67	ต้องการใช้น้อย
เทปโทรทัศน์	2.31	0.74	ต้องการใช้น้อย
ภาพคัดจากหนังสือ	2.21	0.67	ต้องการใช้น้อย
ภาพเขียน	2.21	0.66	ต้องการใช้น้อย
หุ่นจำลอง	2.16	0.79	ต้องการใช้น้อย
แผ่นภาพโปว่งใส	2.15	0.75	ต้องการใช้น้อย
กระดานนิเทศ	2.12	0.72	ต้องการใช้น้อย
แผนสถิติ	2.07	0.72	ต้องการใช้น้อย
กระดานผ้าสำลี	1.98	0.70	ต้องการใช้น้อย
ฟิล์มสตริป	1.82	0.78	ต้องการใช้น้อย
แผนที่และลูกโลก	1.79	0.82	ต้องการใช้น้อย

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สื่อการสอนประเภทวัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ฟิล์มภาพยนตร์ 16 มม.	1.75	0.78	ต้องการใช้น้อย
ฟิล์มภาพยนตร์ 8 มม.	1.64	0.72	ต้องการใช้น้อย
แผ่นเสียง	1.58	0.67	ต้องการใช้น้อย
ฟิล์มรูป	1.58	0.68	ต้องการใช้น้อย

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุประกอบการสอนของครูอาจารย์ อยู่ในระดับ ต้องการใช้น้อย ได้แก่ ตำรา แบบเรียน เอกสาร กระดานดำ ของจริง และของตัวอย่าง สื่อที่อยู่ในระดับ ต้องการใช้น้อย ได้แก่ ไปสเตอร์ ภาพสไลด์ แผนภาพ เทปเสียง และภาพถ่าย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๘ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องมือประกอบการสอนของครูอาจารย์

สื่อการสอนประเภท เครื่องมือ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ไมโครโฟน	2.52	0.67	ต้องการใช้มาก
เครื่องฉายสไลด์	2.48	0.73	ต้องการใช้น้อย
เครื่องฉายเอกสาร	2.36	0.73	ต้องการใช้น้อย
เครื่องอัดสำเนา	2.35	0.77	ต้องการใช้น้อย
เครื่องขยายเสียง	2.34	0.77	ต้องการใช้น้อย
เครื่องบันทึกเสียง	2.32	0.77	ต้องการใช้น้อย
เครื่องปรุกระดาษไข	2.18	0.76	ต้องการใช้น้อย
เครื่องรับโทรทัศน์	2.15	0.81	ต้องการใช้น้อย
จอฉายภาพ	2.14	0.79	ต้องการใช้น้อย
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	2.10	0.77	ต้องการใช้น้อย
เครื่องบันทึก เทป โทรทัศน์	2.07	0.80	ต้องการใช้น้อย
เครื่องรับวิทยุ	2.05	0.81	ต้องการใช้น้อย
เครื่องฉายฟิล์มสตริป	1.92	0.79	ต้องการใช้น้อย
ห้องปฏิบัติการทางภาษา	1.86	0.89	ต้องการใช้น้อย
เครื่องถ่ายภาพโปรเจกโต	1.81	0.78	ต้องการใช้น้อย
เครื่องฉายภาพยนตร์ 16 มม.	1.80	0.78	ต้องการใช้น้อย
เครื่องส่งโทรทัศน์วงจรปิด	1.77	0.80	ต้องการใช้น้อย
เครื่องฉายภาพทึบแสง	1.69	0.73	ต้องการใช้น้อย
เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	1.67	0.75	ต้องการใช้น้อย
เครื่องฉายภาพยนตร์ 8 มม.	1.65	0.71	ต้องการใช้น้อย
ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์	1.64	0.85	ต้องการใช้น้อย
เครื่องฉายฟิล์มอุป	1.58	0.66	ต้องการใช้น้อย

ตารางที่ ๘ (ต่อ)

สื่อการสอนประเภท เครื่องมือ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
เครื่องเล่นแผ่นเสียง	1.54	0.67	ต้องการใช้น้อย
เครื่องฉายภาพจุลทัศน์	1.52	0.67	ต้องการใช้น้อย

จากตารางที่ ๘ แสดงว่าความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือของครูอาจารย์ อยู่ในระดับต้องการใช้มาก ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อที่อยู่ในระดับต้องการใช้น้อย ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายเอกสาร เครื่องอัดสำเนา เครื่องขยายเสียง และ เครื่องบันทึกเสียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรมประกอบการสอนของครูอาจารย์

สื่อการสอนประเภทกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
การสาธิต	2.56	0.60	ต้องการใช้มาก
การแสดงนิทรรศการ	2.55	0.56	ต้องการใช้มาก
การศึกษานอกสถานที่	2.40	0.65	ต้องการใช้น้อย
การเล่นเกมส์	2.31	0.83	ต้องการใช้น้อย
ชุดการสอน	2.30	0.71	ต้องการใช้น้อย
การสร้างสถานการณ์จำลอง	2.21	0.70	ต้องการใช้น้อย
การแสดงบทบาทสมมติ	2.21	0.73	ต้องการใช้น้อย
การสอนเป็นทีม	2.18	0.72	ต้องการใช้น้อย
บทเรียนแบบโปรแกรม	2.12	0.73	ต้องการใช้น้อย
การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	2.11	0.72	ต้องการใช้น้อย
การทดลอง	2.08	0.80	ต้องการใช้น้อย
การแสดงละคร	2.01	0.76	ต้องการใช้น้อย
การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	1.94	0.71	ต้องการใช้น้อย
การสอนแบบจุลภาค	1.82	0.66	ต้องการใช้น้อย
การสอนระบบคอมพิวเตอร์	1.71	0.75	ต้องการใช้น้อย

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรมของครูอาจารย์ อยู่ในระดับ ต้องการใช้มาก ได้แก่ การสาธิต และการแสดงนิทรรศการ ที่อยู่ในระดับ ต้องการใช้น้อย ได้แก่ การศึกษานอกสถานที่ การเล่นเกมส์ ชุดการสอน การสร้างสถานการณ์จำลอง และการแสดงบทบาทสมมติ

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละของความต้องการบริการด้านโสตทัศนศึกษา

ความต้องการบริการ	ต้องการ		ไม่ต้องการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีหน่วยโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะที่ร่วมสื่อการสอนในทุก				
หมวดวิชาไว้ครบครัน	448	94.5	26	5.5
มีเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบและดำเนินการโดยตรง	454	95.8	20	4.2
มีที่เก็บสื่อการสอน เป็นสัดส่วน เพื่อสะดวกต่อการบริการ	458	96.6	16	3.4
เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาผลิตวัสดุอุปกรณ์ให้ตามความต้องการ	448	94.5	26	5.5
ห้องที่เหมาะสมสำหรับใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน	450	94.9	24	5.1
สถานที่ผลิตสื่อการสอนพร้อมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกในการผลิต	446	94.1	28	5.9
จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ประกอบการสอนและการศึกษาค้นคว้า	456	96.2	18	3.8
จัดทำคู่มือระเบียบวิธีการยืม-คืน และการบริการสื่อการสอน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับท่าน	443	93.5	31	5.6
บริการให้ยืมสื่อการสอนและวัสดุอุปกรณ์อย่างสะดวกรวดเร็ว	449	94.7	25	5.3
จัดทำรายการเกี่ยวกับแหล่งสื่อการสอนจากภายนอกไว้ให้พิจารณา และเป็นสื่อกลางติดต่อให้กับท่าน	452	95.4	22	4.6
จัดทำบัญชีรายชื่อสื่อการสอนต่าง ๆ ไว้ให้ท่านได้ค้นคว้า	454	95.8	20	4.2
จัดหาเอกสาร ตำราต่าง ๆ เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาไว้ให้ท่านศึกษา	450	94.9	24	5.1
เจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนแต่ละชนิด	454	95.8	20	4.2
ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ให้ตรงกับความต้องการและความเหมาะสมกับวิชาที่สอน	441	93.0	33	7.0
ตรวจซ่อมสื่อการสอนต่าง ๆ ที่มีอยู่และเมื่อท่านทำชำรุด	456	96.2	18	3.8

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความต้องการบริการ	ต้องการ		ไม่ต้องการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่คอยช่วยเหลือและแนะนำเทคนิคการผลิต	428	90.3	46	9.7
ติดต่อประสานงานระหว่างหมวดวิชาต่าง ๆ ในการผลิตและใช้บริการสื่อการสอน	429	90.5	45	9.5
ให้คำแนะนำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยแก่ครูอาจารย์ที่สนใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนตามความต้องการ	442	93.2	32	6.8
จัดอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนให้กับท่านเป็นครั้งคราว	437	92.2	37	7.8
จัดทำสารคดีเกี่ยวกับสื่อการสอนที่สามารถนำมาใช้ประกอบการสอน	431	90.9	43	9.1
ให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนแต่ละชนิด	448	94.5	26	5.5
ผลิตและจัดหาสื่อการสอนใหม่ ๆ มาบริการ	454	95.8	20	4.2
จัดนิทรรศการและแนะนำเกี่ยวกับสื่อการสอนใหม่ ๆ	454	95.8	20	4.2
ให้คำแนะนำและช่วยเหลือท่านเกี่ยวกับการทำแบบเรียนและจัดห้องเรียนต่าง ๆ	438	92.4	36	7.6
ติดต่อประสานงานกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เกี่ยวกับการผลิตและการให้บริการสื่อการสอน	450	94.9	24	5.1

จากตารางที่ 10 ปรากฏว่าความต้องการบริการของครูอาจารย์ ส่วนใหญ่ต้องการมีที่เก็บสื่อการสอนเป็นสัดส่วนเพื่อสะดวกต่อการบริการ จำนวนร้อยละ 96.6 รองลงมาต้องการให้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ประกอบการสอนและศึกษาค้นคว้า กับต้องการให้มีตรวจซ่อมสื่อการสอนต่าง ๆ ที่มีอยู่และเมื่อครูอาจารย์ทำซ้ำจุด จำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 96.2 ส่วนครูอาจารย์ที่ไม่ต้องการบริการ มีจำนวนสูงสุดเพียงร้อยละ 9.7 เท่านั้น

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนร้อยละของความสะดวกในการใช้บริการด้านโสตทัศนศึกษา

ความสะดวกในการใช้บริการ	มี		ไม่มี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีหน่วยโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะที่รวมสื่อการสอนใน ทุกหมวดวิชาไว้ครบครัน	198	41.8	276	58.2
มีเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบและดำเนินการโดยตรง	329	69.4	145	30.6
มีที่เก็บสื่อการสอนเป็นสัดส่วนเพื่อสะดวกต่อการบริการ	264	55.7	210	44.3
เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษามผลิตวัสดุอุปกรณ์ให้ตามความต้องการ	137	28.9	337	71.1
ห้องที่เหมาะสมสำหรับใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน	267	56.3	207	43.7
สถานที่ผลิตสื่อการสอนพร้อมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกในการผลิต	130	27.4	344	72.6
จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ประกอบการ การสอนและการศึกษาค้นคว้า	179	37.8	295	62.2
จัดทำคู่มือระเบียบวิธีการยืม-คืน และการบริการสื่อการสอน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับท่าน	215	45.4	259	54.6
บริการให้ยืมสื่อการสอนและวัสดุอุปกรณ์อย่างสะดวกรวดเร็ว	254	53.6	220	46.4
จัดทำรายการเกี่ยวกับแหล่งสื่อการสอนจากภายนอกไว้ให้ พิจารณาและเป็นสื่อกลางติดต่อให้กับท่าน	139	29.3	335	70.7
จัดทำบัญชีรายชื่อสื่อการสอนต่าง ๆ ไว้ให้ท่านได้ค้นคว้า	153	32.3	321	67.7
จัดหาเอกสาร ตำราต่าง ๆ เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา ไว้ให้ท่านศึกษา	122	25.7	352	74.3
เจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน แต่ละชนิด	223	47.0	251	53.0
ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์				
ให้ตรงกับความต้องการและความเหมาะสมกับวิชาที่สอน	169	35.7	305	64.3

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ความสะดวกในการให้บริการ	มี		ไม่มี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตรวจข้อมสื่อการสอนต่าง ๆ ที่มีอยู่และเมื่อท่านทำซ้ำชุด	234	49.4	240	50.6
เจ้าหน้าที่คอยช่วยเหลือและแนะนำเทคนิคการผลิต	135	28.5	339	71.5
ติดต่อประสานงานระหว่างหมวดวิชาต่าง ๆ ในการผลิต และให้บริการสื่อการสอน	137	28.9	337	71.1
ให้คำแนะนำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยแก่ครูอาจารย์ที่สนใจ เกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนตามความต้องการ	125	26.4	349	73.6
จัดอบรม เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนให้กับท่าน เป็นครั้งคราว	115	24.3	359	75.7
จัดทำการค้นคว้า เกี่ยวกับสื่อการสอนที่สามารถนำมาใช้ ประกอบการสอน	108	22.8	366	77.2
ให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	162	34.2	312	65.8
ความสะดวกให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนแต่ละชนิด	130	27.4	344	72.6
ผลิตและจัดหาสื่อการสอนใหม่ ๆ มาบริการ	95	20.0	379	80.0
จัดนิทรรศการและแนะนำเกี่ยวกับสื่อการสอนใหม่ ๆ	95	20.0	379	80.0
ให้คำแนะนำและช่วยเหลือท่านเกี่ยวกับการทำแบบเรียน และการจัดห้องเรียนต่าง ๆ	95	20.0	379	80.0
ติดต่อประสานงานกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เกี่ยวกับ การผลิตและการให้บริการสื่อการสอน	127	26.8	347	73.2

จากตารางที่ 11 ปรากฏว่า ความสะดวกในการใช้บริการด้านโสตทัศนศึกษา
ของครูอาจารย์ ได้แก่ มีเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบและค่าดำเนินงานโดยตรง คิดเป็นร้อยละ
69.4 รองลงมามีห้องที่เหมาะสมสำหรับใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน คิดเป็นร้อยละ
56.3 ที่มีเก็บสื่อการสอนเป็นสัดส่วนเพื่อสะดวกต่อการ บริการ คิดเป็นร้อยละ 55.7 มีบริการ
ให้อืมสื่อการสอนและวัสดุอุปกรณ์อย่างสะดวกรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 53.6 ส่วนบริการที่ยัง
ไม่มี เป็นส่วนใหญ่ได้แก่ จัดนิทรรศการและแนะนำเกี่ยวกับสื่อการสอนใหม่ ๆ และให้คำแนะนำ
ช่วยเหลือเกี่ยวกับการทำแบบเรียน และการจัดห้องเรียนต่าง ๆ มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ
80.0 รองลงมา จัดทำการค้นคว้าเกี่ยวกับสื่อการสอนที่สามารถนำมาใช้ประกอบการสอน
จำนวนร้อยละ 77.2 และจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนให้เป็นครั้งคราว ร้อยละ 75.7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหาร ครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา
เกี่ยวกับศูนย์สื่อการศึกษา

4.1 การเปรียบเทียบความต้องการศูนย์สื่อการศึกษา

ตารางที่ 12 แสดงค่าร้อยละเปรียบเทียบความต้องการศูนย์สื่อการศึกษาของผู้บริหาร
โรงเรียน ครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา

ความต้องการ	ผู้บริหาร		ครูอาจารย์		เจ้าหน้าที่โสต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการมาก	27	65.9	287	60.5	33	80.5
ต้องการ	14	34.1	185	39.0	8	19.5
ไม่ต้องการ	-	-	2	0.5	-	-
รวม	41	100.0	474	100.0	41	100.0

จากตารางที่ 12 แสดงว่า เมื่อพิจารณาค่าร้อยละโดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหาร
โรงเรียน ครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีการจัดตั้ง
ศูนย์สื่อการศึกษาในโรงเรียนมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 การเปรียบเทียบความต้องการสถานที่ตั้งศูนย์สื่อการศึกษา

ตารางที่ 13 แสดงค่าร้อยละเปรียบเทียบความต้องการสถานที่ตั้งศูนย์สื่อการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา

ความต้องการ	ผู้บริหาร		ครูอาจารย์		เจ้าหน้าที่โสตฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตั้งอยู่ในอาคารเดียวกับห้องสมุด						
แค่แยกเป็นเอกเทศ	23	56.1	208	43.9	16	39.1
รวมอยู่กับห้องสมุด	1	2.4	22	4.6	1	2.4
มีอาคารของตัวเองโดยเฉพาะ	17	41.5	244	51.5	24	58.5
รวม	41	100.0	474	100.0	41	100.0

จากตารางที่ 13 แสดงว่าเมื่อพิจารณาค่าร้อยละโดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ส่วนใหญ่ต้องการให้ศูนย์สื่อการศึกษา มีอาคารของตัวเองโดยเฉพาะ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความต้องการเฉพาะกลุ่ม พบว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องการให้ศูนย์สื่อการศึกษาตั้งอยู่ในอาคารเดียวกับห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 56.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3 การเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์สื่อการศึกษา

ตารางที่ 14 แสดงค่าร้อยละเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์สื่อการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา

ความต้องการ	ผู้บริหาร		ครูอาจารย์		เจ้าหน้าที่โสต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นหน่วยงานเอกเทศ สังกัด						
ผู้บริหารโรงเรียน	-	-	82	17.3	16	39.0
เป็นหน่วยงานสังกัดผู้ช่วย						
ผู้บริหารฝ่ายปกครอง	-	-	3	0.6	-	-
เป็นหน่วยงานสังกัดผู้ช่วย						
ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	13	31.7	132	27.9	5	12.2
เป็นหน่วยงานสังกัดผู้ช่วย						
ผู้บริหารฝ่ายธุรการ	-	-	10	2.1	-	-
เป็นหน่วยงานสังกัดผู้ช่วย						
ผู้บริหารฝ่ายบริการ	28	68.3	162	34.2	19	46.4
กระจัดกระจายอยู่ตามหมวดวิชา						
ต่าง ๆ สังกัดหัวหน้าหมวดวิชา	-	-	85	17.9	1	2.4
รวม	41	100.0	474	100.0	41	100.0

จากตารางที่ 14 แสดงว่าเมื่อพิจารณาค่าร้อยละ โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ส่วนใหญ่ต้องการให้การบริหารงานศูนย์สื่อการศึกษาเป็นหน่วยงานสังกัดผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ